THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PRESS, LIMITED
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
542 DUNDAS ST. WEST. Telephone Trinity 6830-6831
M. Clavir, Pres. and Gen. Mgr.
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913

מיט נאַאיוויטעט קען מען דעם אנפאל ניט פאַרענטפערען

טעלעגראפיש איז שוין אויף דער זייט ים איבערגעגעבען געוועזען די אטאקע, וואָס עס האָט געמאַכט אויף אונז דער געוועזענער הויך־קאָמיסאַר פון עגיפּטען, לארד לאיד. יעצט איז אחער אָנגעקומען די פרעסע פון ענגלאַנד, וואו זיין ברויף וועלכען ער האָט פאַרעפנטליכט אין דער לאָנדאָנער „טיימס" פון׳ס 19־טען נאָוועמבער איז איבערגעדרוקט אין פולען. אזוי אז מען קען שוין יעצט אורטיילען וועגען זיין אָנפאל אויספירליכער.

אינ׳ם דאזיגען ברויף זאָגט זיך לארד לאיד ערשטענס אַרויס, אז מען דאַרף די פאָלעסטינער פראַגע איבערגעבען צו אַן אויטאָראַטיוון ראַט, וועלכער זאָל באשטימען אין וואָס ענגלאַנד איז פאַרפליכטעט צו די אידען און אין וואָס צו די אַראַבער. — דאָכט זיך אַן אומשולדיגע פאָדערונג ביז גאָר. אָבער ווייטער קומען באַמערקונגען. וועלכע זוכען אונז צו טרעפען מיט א מעסער אין זייט. אין דער לארד פאַרגעסט שוין גאָר אין זיין אומ־פאַרטייאישקייט. זאָגט ער ווייטער אין זיין ברויף:

"די אימיגראַציע פון די אידען אין פאָלעסטינע פון אלע טיילען פון דער וועלט האָבען דעם אונפאַרמיידליכען רעזולטאַט. דאָס עס גיט א מעג־ליכקייט די הערשער פון סאָוויעט רוסלאַנד א געלעגענהייט צו גרינדען רע־וואָלוציאָנערע אגענטורען, וועמענס אויפגאַבען עס איז צו פאַרשפּרייטען אויפרעגונג און אונצופרידענהייט ניט נאָר אין פאָלעסטינע, נאָר אויך אין עגיפּטען, אַראַבין, און אין גאַנצען מזרח... נאָך א זאַך, פאָלעסטינע וועט געהאַלטען אזוי הייליג אין דער מוסולמאַנישער וועלט, אז יעדער פאַרזוך צו פאַרקלענערען די רעכטע און פרייהייטלעכע פון דער עקזיסטירענדער אַראַ־בישער באַפעלקערונג מוז רעאַגירען אויף דער פריינטשאַפט און לאָיאַליטעט צו דעם רייך פון די מוסולמאַנער פון דער גאַנצער וועלט, באַ־זונדערס אין אַראַבין און אינדיען".

אפילו מילד גערעדט, הייסט דאָס פשוט׳ע מסירה אין פאַרראַט.

אין די טעג פון דער באַלפור דעקלעראַציע, איז לארד לאיד געווען צווישען די יענינע ענגלישע פאָליטיקער אין דיפּלאָמאַטען, וועלכע האָבען אזוי וואַרעם אונטערשטיצט די זאַך. און יעצט קומט דער נאַאיווער אַנשטעל, אז דורך אידישער אימיגראַציע וועט די סאָוויעטען־מאַכט זוכען צו באַעפע־טיגען זיך אינ׳ם אַריענט.

אויב דער קאָמיסאַרען אָדער וועלכע עס איז אנדערע באַלשעוויסטישע אגענטור וויל פאַרשפּרייטען קאָמוניזם אינ׳ם מזרח, קען זי עס טאָן אַן אידי־שער איינוואַנדערונג, און זי טוט עס טאַקע אויף א גרויסען מאַסשטאַב, ווי עס דערציילען עס יעצט געוועזענע גע. פּע אַו. אגענטען, ווי אגאַבאַקאָוו, בעסאַדאָווסקי, און אַנדערע.

וואָס האָט בכלל צו טאָן די פאָלעסטינער פראַגע מיט באַלשעוויזם, און וואָרום שלעפּט מען יעצט אַרויס דעם אַרגומענט, אז אַרץ ישראל איז הייליג ביי די מוסולמאַנער — דאָכט זיך אז עס איז אויך הייליג ביי אידען, און אויך ביי קריסטען.

אויב וועלכער עס איז פאַלש איז יאָ הייליג ביי די מוסולמאַנער איז עס גיכער מעקאַ אָדער מעדינאַ, און ניט ירושלים, און ניט נצרת, און ניט בית לחם.

זאָל עס זיין נאַאיוויטעט מצד לארד לאיד — עס גלויבט זיך קיים אז א דערפאַרענער דיפּלאָמאַט פון זיין טיפּ זאָל זיין אזוי נאַאיוו.

זיכער איז דאָ אין דעם א פיעל טיעפערע סיבה ווי נאָר נאַאיוויטעט.

פעלן אונז טאַקע נאָך טיטולן?

עס איז נאָך פאַרבליבען א היבשע צייט ביז וואַנען די רעגולערע סעסיע וועט דערעפענט ווערען אין אטאַוועז — אַרום צוויי חדשים צייט. אָבער פאַרשידענע מיטגלידער פון פּאַרלאַמענט דערקלערען שוין באַצייט־טענס די געזעצגעבונג. וואָס זיי קלייבען זיך פאַרצושלאָגען. איינער פון זיי איז אויך אַרמאַנד לאַווערן, וועלכער האָט די טעג אַפּיציעל דערקלערט, אז איינער פון זיינע פאַרשלאַגען וועט זיין, אז מען זאָל צוריק איינפירען טי־טולען ביי אונז אין לאַנד, וועלכע זענען אָפּגעשאַפט געוואָרען אינ׳ם יאָר 1919.

איז עס א שפּאַס? ניין! לויט אַרמאַנד לאַווערן קומט אויס, אז קאַנאַדע איז היינט צו טאָג א לאַנד פון האַניג און מילך, אז עס פעלט אונז קיין זאַך ניט, יעדער איינער איז באַזאָרגט מיט א "דזשאָב". עס זענען ניטאָ קיין סמנים פון דעפּרעסיע און עקאָנאָמישען קריזיס, איבעראַל נאָר "פּראָספּעריטי" און די גרעסטע שפּע. און די איינציגע זאַך וואָס פעלט אונז יאָ, איז נאָך אביסעל טיטולירטע "נייטס". באַראָנען, לאָרדען, און אַנדערע פון דעם מין.

עס איז געוועזען אינ׳ם יאָר 1918, אונטער א קאָנסערוואַטיוון רע־זשים. וועגן דער פאַרלאַמענט האָט נאָך פיעלע דעבאַטען באַשלאָסען אָפּצו־שאַפען די ירושה און אַנדערע טיטולען. אביבער צען יאָר צייט איז שטיל געוועזען מיט דעם. ערשט אין 1929 האָט סי. ה. קעהען, יעצט א קאַבינעט־מיטגליעד, אויפגעהויבען די פראַגע פון דאָס נײַ. אָבער עס איז פאַרוואָרפען געוואָרען, און מיט אמאָל קלייבט מען זיך ווידער אויפצוהויבען די פראַגע, און דאָס מוז ניט קיין סתם פאַרלאַמענט־מיטגליעד, נאָר דער "דעפּיוטי ספּיקער" פון׳ס פאַרלאַמענט.

אין די פאַבריקען שטיינען די רעדער אין די מאַטאַרען שטיל, ווייל עס איז קיין אַרבייט ניטאָ; די קאַנאַדער אַגריקולטור מאַכט יעצט דורך דעם גרעסטען קריזיס אין איר געשיכטע, און די איינציגע "פּראָספּעריטי" פון וועלכער מיר ווייסען יעצט איז ביי די "ברעד־לײַנס" און ביי די "סופּ־קיטשענס". און מאַנכע קאַנאַדער פּאָליטיקער האָבען מיט אמאָל אַנטדעקט, אז אינ׳ם לאַנד פעלט אונז נאָר איין זאַך — טיטולען. מיט וועלכע מען זאָל קענען באַלוינען עטליכע מיליאָנערען און "פּאָליטישענס" וועמען עס ווילט זיך האָבען מעדאַלען אין די אַנדערע נאַרישקייטען מיט וואָס די טיטולען זענען באַגלייט.

לאָך טייפעל!

לאָכען — אָבער עס איז מער ווי סתם געלעכטער. עס איז א געלעכ־טער מיט יאַשטשערקעס, א רויטער געלעכטער.

קאָן מען אויפקלערען יעדע מאַכה נעהיימניס?

באַריהמטער שרייבער פון דעמעק־טיוו סטאָריעס ווייזט אָן ווי אונ־פעהיג אונזער פאָלק איז.

וואָרום זיינען אין אַמעריקע פאַראַן אזוי פיעל ניט אויפגעלייזטע פאַרברע־כענס? עס נעהט ניט אוועק דער חודש אין וועלכען עס זאָלען ניט פאַרצייכענס ווערען דאָ און דאָרט פאַרברעכענס. מאָר־דען, וואָס ווערען צוגעשריבען צו דעם לאַנגען צעטעל פון ניט אויפגעלעזען פאַר־ברעכענס. מיר מיינען דאָ ניט פאַר־ברעכענס פאַר וועלכע אונשולדיגע קומט אָפּט אויס צו ליידען. די פּאָליציי פון דער אדער יענער שטאַדט, וואו א אַפּרעכענען איז באַגאַנגען געוואָרען. כאָטש גאַנץ אָפט אן אומשולדיגען מענשען און מאַכט אויהם פאַר א שעיר לעוואזל, צו פאַרדעקען איהר איינענע אונפעהיגקייט צו געפינען דעם אמת׳ן פאַרברעכער.

דאָס איז שוין כמעט ווי א געוועהנ־ליכע זאַך.

מיר רעדען דאָ וועגען פאַרברעכענס וואָס בלייבען אויף אויטער א סוד, וועלכע ווערען קיין מאָל ניט אויפגעלייזט, און כע מיר ווייסען, וואָס הערט זיך אָבער וועגען דער גאָר גרויסער ליסטע פון פאַר־ברעכענס וואָס זיינען שוין צו אַלט און וועגען וועלכע מיר נעדענקען אפילו ניט?

וועמענס שולד איז עס? איז עס די שולד פון דער פאָליציי, וועלכע איז פּשוט אונפעהיג? אָדער איז דעם פאַרברעכער נעלונגען אויפצופאַנגען דאָס וואָס מען רופט אָן א ׳פּוירפעקט קריים׳. א פאַר־ברעכער וועלכען איהם איז נעלונגען צו פאַרווישען אַלע סמנים, וואָס האָבען פיהרער צו דער אויפדעקונג פון מערדער?

אין דעם "וונטאַר־לעזשער" דריקט ס. ס. וועגן דיין, א באַריהמטער שרייבער פון דעטעקטיוו סטאָריס, אויס א פאַר אינטערעסאַנטע נעדענקען וועגען דעם, אָט וואָס ער זאָגט:

ניטאָ אזא זאַך ווי א "פּוירפעקט קריים". קיין פאַרברעכער קאָן ניט זיין אזוי קלוג, אז קלוגשאַפט זאָל ניט קאָנען אויפלעזען זיין פאַרברעכען.

א מענש וואָס באַנעהט א פאַרברעכען דאַרף דורכפיהרען א פולשטענדיג גוט שטיקעל אַרבייט אום ניט צו לאָזען הינטער זיך קיין שום שפּור. עס איז אָבער פיעל לייכטער פאַר א קריטיקער צו געפינען חסרונות אין א שטיקעל אַרבייט ווי עס איז פאַר א פאַרברעכער צו שאַפען עטוואָס וואָס זאָל זיין אָהן דעם מינדעסטען חסרון. אויב א מענש איז נאָר קלוג גענוג, קאָן ער געפינען חסרונות כמעט אין יעדער זאַך.

אויב מיר האָבען א גרויסע צאַהל פאַרברעכענס וואָס זיינען ניט אויפגע־לייזט געוואָרען איז דאָס ניט דערפאַר וואָס דעם פאַרברעכער איז געלונגען צו אַוועקלעגען אַלע שפּורען, נאָר דערפאַר וואָס אונזער פּאָליציי איז ניט פעהיג געווען אויפצודעקען פאַרברעכענס. מיר וואָלטען זיכער ניט געהאַט אזוי פיעל ניט אויפגע־לייזטע פאַרברעכענס, ווען מיר וואָלטען געהאַט מעהר דעטעקטיוון, וועלכע זענען וויסענשאַפטליך צוגעגרייט געוואָרען פאַר זייער אַרבייט. מיר רעדען זעהר א סך וועגען עפיציענסי, אָבער פּראַקטיצירען מיר דאָס אויס׳ן געביט פון פאַרברעכען?

ער ווייזט צום פאַרברעכער אייראָפּאַ איז דער דעטעקטיוו אָדער קרי־מינאַל־אונטערזוכער אַן עקספּערט, אַן אויסגעשטודירטער מענש, אַן אויסגעלערנטער אין זיין פאַך. פאַראַן אין אייראָפּאַ אונזערזיכטען וועלכע האָבען ביי זיך איינגעפיהרט אפּטיילונגען צו שטודירען קרימינאַלאָגיע און די אונ־טערריכטער זיינען מענשען, וואָס האָבען געוויידמעט זייער לעבען צו שטודירען פאַר־ברעכערס און האָבען זיך זייער גאַנצען לעבען באַשעפטיגט מיט לאָנדאָן און האָט אפען און פאַטענאַריש אויסגעזאָגט זיינע מיינונגען וועגען דער אינער־פּאָליטישער און אויסער־פּאָליטישער לאַגע פון׳ם ציוניזם. עס איז האָאַגער טריבונאַל, — אפילו דאָ, אויב דאַרף צו באַטראַכטען, אז באַראַן ראַטשילד האָט ניט מיט די אידישע אַגענטען אויפגעלאָגט. ער באַשטעהט אויף דעם אז די פּאָליטישע אַרבייט אין גענע זאָל פאַר־פעריטענט ווען זיך איינגעבען, האָט דער באַראַן צוגעזאָגט פאַרטיידיגען די קלאָ־ניזאַציע אין א גרעסערען מאַסשטאַב, מיט עטליכע וואָכען שפּעטער איז אין פאַ־ריז אָנגענומען יוסף פיינבערג. ער איז געקומען אין פאַריז, כדי דאָ צו רעאַליזירען א הלואה פאַר די קאָלאָניסטען פון ראַשון לציון, וועלכע זיינען דאָן געווען אין א מורא׳דיגער קריטישער לאַגע.

א דאַנק דער השתדלות פון צדוק כהן איז אויך פיינבערג׳ן געלונגען צו באַקומען אַן אויידיענע ביי באַראַן ראַט־שילד. וועמען ער האָט אין די שוואַרצעס־טע פאַרבען געשילדערט די פאַרצווייפ־עלטע לאַגע פון די קאָלאָניסטען אין ראַשון לציון. דער באַראַן איז געווען גע־ריהרט און האָט צוגעזאָגט צו העלפען די פיאַנערען פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע אין אַרץ ישראל. ער האָט זיך אָבער ניט באַגרענעצט מיט דער הילף נאָר פאַר ראַשון לציון אַליין און האָט ביסלאַכווייז אָנגעהויבען זיך אריינצוציהען אין דעם נאַנצען קרייז פון די אַרץ ישראל אינטע־רעסען.

ביז איצט איז מען געווען איבער־צייגט אין דעם, אז אַן אנטשיידענע ראַל אין באַראַן ראַטשילדס פאַראינטערעסירונג מיט די אַרץ ישראל ענינים האָבען גע־שפּיעלט די אויבענדערמאָהנטע צוויי פּערזענליכקייטען, הרב שמואל מאהילאָ־ווער און יוסף פיינבערג, און אז דער גראַנד ראַבען צדוק כהן האָט באַגרעניצט זיין אויפגאַבע נאָר מיט רעקאָמענדאַציע־ברויף: פאַר מיר לינט איצט אָבער א ברויף פון באַראַן ראַטשילד, דאַטירט פון דעם 22־טען יאַנואַר, 1926, וועלכער וואַרפט א גאַנץ אַנדערען ליכט אויף דער דזיגער פראַגע. ענטפערענדיג אויף אַן אָנפראַגע פון א אידישען שריפטשטעלער וועגען דעם, וועט עס האָט דער ערשטער צוגעזוויזען זיין אויפמערקזאַמקייט צו די אַרץ ישראל ענינים, שרייבט באַראַן ראַט־שילד, אז ער "דערמאָהנט זיך ניט, צו ער האָט אמאָל זיך געטראָפען מיט הרב מאהילאָווער אדער מיט יוסף פיינבערג", ער דערמאָהנט זיך אָבער נעגיי, אז דער גראַנד־ראַבען צדוק כהן, "וועלכער איז אַליין געווען טויף פאַראינטערעסירט מיט די באַמיהונגען פון די פאָלעסטינא פּיאָ־נערען, האָט ספּעציעל בעהאַנדעלט די פראַגע צוזאַמען מיט׳ן באַראַן ערמאַנד ראַטשילד, "וועלכען ער האָט אנגעשטעקט מיט זיין איינגענעם ענטוזיאַזמס". באַראַן ראַטשילד שטעלט קאַטעגאָריש פעסט, אז דאָס איז א דאַנק צדוק כהן, וואָס ער האָט זיך אָנגעגעבען אַקטיוו צו אינטערעסירען מיט דער אַרץ־ישראל פראַגע.

דער דאָזיגער אינטערעס איז איצט באַלד אלט 50 יאָהר. און דער "פאַטער פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע" אין אַרץ ישראל" וויזט ניט אריס קיין שום סמנים פון מידקייט אָדער אינטערעס־לאָזיגקייט. אין משך פון די דאָזיגע יאָהרען איז פאַר איהם די ציוניסטישע זאַך געוואָרען, אין דעם פעסטען און העכסטען זיך פון׳ם וואָרט, ׳אונזער זאַך׳".

("איטא")

עס איז פאַרטיג געוואָרען דאָס גרעסטע וואוינהויז אין אייראָפּאַ

(פון אונזער וויענער קאָרעספּאָנדענט) ז. האבער

די ווינער געמיינדע האָט נאָר וואָס פאַרטיג געמאַכט דאָס גרעסטע וואוינהויז וועלכעס איז אַהן א גלייכען אין אייראָפּאַ אין דאָכט זיך אויך ניט מעהר אין זיי וואוינען. קינ־דער זענען גרעסער געוואָרען און האָבען אין בעל מיט זייערע עלטערען. פיעל קינדער האָבען חתונה געהאַט און האָבען ניט גע־האַט קיין. איינגעניג היים. פיעל פליכטלינגע זענען געקומען קיין וויען אין אַן שלאַ־שען. א שטאַרט פאַר זיך... אזא גרויס וואוינהויז איז נאָך אין ערגעץ ניט גע־בויט געוואָרען.

מיט דעם הויז איז פאַרטיג געוואָרען די זעכציג טויזענדסטע וואוינונג, וועלכע די געמיינדע וויען האָט אויפגעבויט.

געוויסע איז עס נאָכ׳ן קריעג, ווען די ניט אין וואוינונגען איז געווען אין וויען אין לשער. פיעלע הייזער זענען איינגע־פאַלען, ווייל זיי זענען אין קריעג ניט אויסגעבעסערט געוואָרען. פיעל הייזער זענען ביי אויפגעליג געוואָרען און מען האָט ניט געקענט מעהר אין זיי וואוינען. קינ־דער זענען גרעסער געוואָרען און האָבען ניט מעהר געקענט וואוינען אין אין שלאַ־פען. פינף און צוואַנציג טויזענט קוואַדראַט מעטער גלאַז, פיער און זעכציג טויזענט קוואַדראַטמעטער האָלץ, און ערך הונדערט טויזענט דאַך־ציגעל.

אין דעם הויז זענען פאַראַן פינף און צוואַנציג פאַרשידענע געשעפטען, וועלכע האָבען אַלערליי סחורות, וואָס דער מענש באַנויטיגט זיך, אזוי אז די איינ־וואוינער זענען דער הויז קענען אין דעם הויז איינקויפען וואָס זיי בדרוכען. זיי בעראַפען ניט נעהן אין ערגעץ. הויז לזה איז דאָרט פאַראַן: צוויי קינדער־גאַרטענס איטעהט זיך אז אין דער הויף פון דעם הויז זענען פאַראַן גערטנער אַלערליי, וואו די איינוואוינער קענען זיך בעקוועם אויס־רוהען, פאַראַן אויך שפּיעל־פּלעצער פאַר קינדער און אַלע מיני בעקוועמליכקייטען, וועלכע מען קען זיך נאָר אויסקלעהרען. דער שטח פון דעם הויז מאַכט אויס 160 ליאָן דונאַם לאַנד.

דער מעמאַראַנדום באַשטעהט אין די ציפערען פון דעם "וויסטן פּאַפּיער", וועלכע שטיצען זיך אויף דער הויף פון דעם הויז זענען פאַראַן גערטנער אַלערליי, וואו די איינוואוינער קענען זיך בעקוועם אויס־רוהען, פאַראַן אויך שפּיעל־פּלעצער פאַר קינדער און אַלע מיני בעקוועמליכקייטען, וועלכע מען קען זיך נאָר אויסקלעהרען. דער שטח פון דעם הויז מאַכט אויס 160 ליאָן דונאַם לאַנד.

דער מעמאַראַנדום באַשטעהט אין ער דערמאָהנט זיך אָבער נעגיי, אז דער גראַנד־ראַבען צדוק כהן, "וועלכער איז אַליין געווען טויף פאַראינטערעסירט מיט די באַמיהונגען פון די פאָלעסטינא פּיאָ־נערען, האָט ספּעציעל בעהאַנדעלט די פראַגע צוזאַמען מיט׳ן באַראַן ערמאַנד ראַטשילד, "וועלכען ער האָט אנגעשטעקט מיט זיין איינגענעם ענטוזיאַזמס". באַראַן ראַטשילד שטעלט קאַטעגאָריש פעסט, אז דאָס איז א דאַנק צדוק כהן, וואָס ער האָט זיך אָנגעגעבען אַקטיוו צו אינטערעסירען מיט דער אַרץ־ישראל פראַגע.

דער דאָזיגער אינטערעס איז איצט באַלד אלט 50 יאָהר. און דער "פאַטער פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע" אין אַרץ ישראל" וויזט ניט אריס קיין שום סמנים פון מידקייט אָדער אינטערעס־לאָזיגקייט. אין משך פון די דאָזיגע יאָהרען איז פאַר איהם די ציוניסטישע זאַך געוואָרען, אין דעם העכסטען זיך פון׳ם וואָרט, ׳אונזער זאַך׳".

(א ברויף פון פּאַריז)
פון י. שעכטמאַן

דער אַלטער באַראַן ראַטשילד און אַרץ ישראל

אין דער לעצטער צייט רעדט מען זעהר פיעל וועגען דעם אַלטען באַראַן ראַטשילד. אין משך פון לאַנגע יאָהרען האָט זיך דער פאָטער פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע אין אַרץ ישראל" געהאַלטען גאַנץ שטיל און רוהיג. האָט געטאָן זיין פּראַקטישע קאָלאָניזאַטאָרישע אַרבייט אין אַרץ ישראל, איז שטענדיג געווען גרייט מאָראַליש און מאַטעריאַל צו שטיצען יע־דע גוטע און נוצליכע אונטערנעהמונג, וואָס איז געווען פאַרבונדען מיט׳ן אַרץ ישראל אויפבוי, האָט זיך אָבער קאַטע־גאָרישׁ אפּגעזאָגט אין א וועלכער ניט איז פאַרם אויפצוטרעטען אויף דעם פּאָליטי־שען געביט. אין די אידישע קרייזען האָט מען דעם "אַלטען באַראַן" שטענדיג גע־האַלטען ניט מעהר ווי פאַר א פילאַנ־טראָפּ. א חובב־ציון פון דעם אַלטען מין, וואָס האָט ניט קיין חוש און קיין אינטע־רעס פאַר דער נאַציאָנאַל־פּאָליטישער זייט פון דעם ציוניזם, וואָס איז ניט מעהר ווי א נדבות׳דיגער געלט־געבער.

דאָס איז שטענדיג געווען ניט ריכ־טיג. מענשען, וואָס שטעהען נאָהענט צו באַראַן ראַטשילד, האָבען שטענדיג געוואָנט עדות וועגען דעם, אויף וויפיעל ער פאַר־פאָלגט און נעהמט זיך צום האַרצען אַלע פּאָליטישע געשעהענישען. אין דעם ציר־ניס, אין די פיהרענדע אידישע קרייזען פאַריז איז גוט באַקאַנט, אז באַראַן ראַט־שילד האָט עטליכע מאָל איינגעלאַדען צו זיך ציוניסטישע פּרעזידענטן פון ראַ־פּאַרישידענע גרופּירונגען, אז ער האָט ביי ריבער שטאַרק ניט געפעלען איינינג פון אויסגעאַרבייט דורך דער ריכטונג פון דער אינטערנאַציאָנאַלער אַראַבישער שוועסטער־אָרגאַניזאַציע, ווייל זיי האָבען ניט אויסגעבעסערט געוואָרען.

ניט קוקענדיג אויף זיין טיעפען עלי־טער (83 יאָהר!) רעאַגירט באַראַן ער־מאָנד ראַטשילד זייער לייד־ענשאַפטליך אין טעפּעראַטענטפול אויף אַלע פּאָליטישע א געשעהענישען, וואָס זיינען פאַרבונדען מיט׳ן ציוניזם. ווי מען גיט איבער פון אינפאַרמירטע קרייזען, טראַכט ער זיך אַרום מיט׳ן געדאַנק אַנצוקלאָגען די ענגלי־שע רעגיערונג פאַר דעם אינטערנאַציאָנאַל־אָגאַנ טריבונאַל, — אפילו דאָ, אויב דאָס איז צו באַטראַכטען, אז באַראַן ראַטשילד האָט ניט אויפגעלאָגט אין אַלע אָנגעלעגענהייטן אויף דעם